

Dünyanın bir nömrəli universitetinin seçdiyi gənc

Təhsilimizin inkişafına yüksək səviyyədə göstərilən diqqət və qayğı gələcəyimiz olan gənc nəslin hərtərəfli və peşəkar mütəxəssislər kimi formalşmasında mühüm əhəmiyyət daşıyır. Ölkəmizdə istedadlı şagirdlərin üzə çıxarılması, onların bilik və qabiliyyətlərinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin nəticələri göz qabağındadır. Təhsil Nazirliyi tərəfindən şagirdlərimizin respublika fənn olimpiadalarında, eləcə də beynəlxalq səviyyəli bilik yarışlarında geniş iştirakının təşkil və təmin olunması öz bəhrələrini verməkdədir. Bu sahədə aparılan davamlı siyaset, şagirdlərimizin beynəlxalq miqyaslı olimpiadalarda ölkəmizi layiqincə təmsil etməsi, medallarla vətənə dönmələri həm də Azerbaycanın istedadlar yetişdirən elm ölkəsi kimi beynəlxalq imicini möhkəmləndirmişdir.

⇒ Ardi səh.2

Tanım

Onu zirvəyə aparan yol fənn olimpiadalarından başlayıb. 2019-2020-ci tədris ilində keçirilən Respublika fənn olimpiadalarında kimya fənni üzrə II, 2020-2021-ci tədris ilində keçirilən Respublika fənn olimpiadalarında isə I yerin qalibi olub. Həmçinin 2021-ci ildə Yaponiyada təşkil edilən ICHO - Beynəlxalq Kimya Olimpiadasında (distant) III yeri əldə edərək bürünc medal qazanıb. Salman Hüseynov hazırda Beynəlxalq olimpiada hazırlıq mərkəzində kimya fənni üzrə döşlərdə iştirak edir. ABŞ-in 5, Asyanın 2 universitetinə sənəd təqdim edib. Nəticədə dünyada ən tanınmış universitetlərdən ABŞ-in Massaçusets Texnologiya (MIT), eləcə də Koreyanın Qabaqcıl Elm və Texnologiyalar institutlarından (KAIST) tam təqəüdə qəbul təklifi alıb. Ali təhsil üçün MIT-i seçib.

➡ Əvvəli səh.1

Öldə olunan uğurlar deməyə əsas verir ki, şagirdlərimizin elmi potensialı yüksəkdir və onların sorağı dünyanyanın nüfuzlu universitetlərindən gəlir. Budəfəki yazımızda Azərbaycanın gənc istedadlarından, bu yaxınlarda dünyanyanın və ABŞ-in nüfuzlu ali təhsil müəssisələrindən olan Massaçusets Texnologiya Institutuna (MIT) qəbul olmuş Astara rayonu, Pensər kənd Z.Ə.Əhmədzadə adına 2 nömrəli məktəb-liseyin şagirdi Salman Zaman oğlu Hüseynov barədədir.

Elm qarşı olan həvəsim heç vaxt yox olmayıb

- Uşaqlıqdan qarşınıza qoyduğunuz böyük bir hədəf var idimi? İlk dəfə elmə tanışlığınız sizdə hansı hissələr yaratmışdır?

- Bəlkə də uşaqlıqdan qarşıma qoyduğum məqsəd olsa idi, bu, olimpiadalar da iştirak etmək və xarici ali təhsil müəssisələrində təhsil almaq, daha maraqlı və həvəsləndirici bir hekayə olardı. Amma həqiqət budur ki, indiyə kimi planlarım və maraqlı dairelərim çox dəyişib. Bir vaxtlar ən böyük həvəsim ədəbiyyatçı və yazıçı olmaq, bəzən isə tarixçi olmaq olub. Amma bütün bu illər ərzində elmə qarşı olan həvəsim heç vaxt yox olmayıb.

İlk dəfə elm ilə tanış olmamışım, yəqin ki, aşağı siniflərdə biologiya dərslikləri sayesində baş verib. Hələ o vaxtlar kimya və fizika dərsliklərini başa düşmək mənə çətin idi. Biologiya elmi isə məndə ilk dəfə təəccüb və heyranlıq hissi oyat-

Dünyanın bir nömrəli universitetinin seçdiyi gənc

Salman Hüseynov, Massaçusets Texnologiya Institutunun tələbəsi:

“Fənn olimpiadaları təhsil həyatimdakı uğurlarımın böyük bir hissəsinə təşkil edir”

müşdi, bütün canlı aləmin çalışma mexanizmını həqiqətən də heyrətamış idi. Deyə bilmərəm ki, bu hissələr məndə indi yoxdur.

- Uğurlarınızda fənn olimpiadalarının rolü barədə nə deyə bilərsiniz?

- Fənn olimpiadaları təhsil həyatimdakı uğurlarımın böyük bir hissəsinə təşkil edir. Həmçinin bu uğurların səbəbindən xarici ali təhsil müəssisələrinə sənəd vermişəm. Amma olimpiadaların mənə qazandırdığı ən deyərlı uğur, deyərdim ki, son bir neçə il ərzində tanış olduğum insanlardır. Bu mühit nəinki uğurlu bir tələbə olaraq, həm də hazırda olduğum şəxs kimi formalşamamın böyük bir hissəsinə təşkil edib.

- Dünyanın bir nömrəli universitetinə qəbul təklifi almısınız. Qəbul üçün hansı universitetlərə müraciət etmişdiniz? Ümumiyyətlə, bu proses sizin üçün necə keçdi? Kimsənin dəstəyi oldu?

- Müraciət etdiyim universitetlərin siyahısı bundan ibarətdir: MIT, Harvard, Princeton, Amherst College (ABŞ), Koreyanın Qabaqcıl Elm və Texnologiyalar Institutu (KAIST) və Singapur Milli Universiteti (NUS). Olimpiadalardan dərhal sonra tamamilə yeni bir prosesin içində atılmaq asan olmadı. Fokuslarımı və yanaşma metodumu bir qədər dəyişməli

oldum. Bu proses, yəni həm SAT və IELTS imtahanlarına hazırlıq, həm də universitetlərə sənədlərin verilməsi ərzində “Roof Academic Training” komandasının köməyi olub.

MIT-a qəbul xəbərimi bir qədər gec qarşılıdım

- MIT-a qəbul xəbərini necə qarşılıdınız və artıq bu universitetin tələbəsi kimi özünüüz necə hiss edirsiniz?

- MIT-a qəbul xəbərimi bir qədər gec qarşılıdım - təqribən 2-3 saat gec. Həm də bir qədər sakit. Yəni, səs-küçülü bir reaksiyam olmadı. İçimdəki sevinc hissi tez bir müddətdə daha güclü bir rahatlıq hissi ilə əvəz olundu.

MIT tələbəsi olmağa gəldikdə isə, özümü fərqli hiss etmirəm. Əlbəttə, bu universitetdə alacağım təhsilin gələcəyimə böyük pozitiv təsiri olacağımı düşünürəm, amma bu məndə bir o qədər də yeni və fərqli hissələr oynamır.

- MIT və onun təhsil əməkənləri barədə nə dərəcədə məlumatlaşınız? MIT hansı üstünlükleri ilə sizi cəlb etdi?

- Ümumiyyətlə, sənəd verəcəyim universitetləri seçdikdə əlimdə olan vaxtla sonra tamamilə yeni bir prosesin içində atılmaq asan olmadı. Fokuslarımı və

susile öz cəmiyyətinə görə cəlb etdi. Bu barədə öyrənməkdə isə oradakı tələbələrin yazdığı bloqlar kömək oldu. Bundan əlavə, MIT-nin texnologiya və mühəndislik baxımından yüksək reputasiyası da qərarımı verməyimdə təsirlidir.

Uğurun formulu yoxdur

- MIT öz tələbələrinə qeyri-standart düşüncəni öyrədir. Özünüzdə bu keyfiyyəti hiss edirsinizmi?

- Olimpiadalarə hazırlıq və iştirak müddətində qarşılaşdığını məsələlərin əksəriyyəti şagirdlərin qeyri-ənənəvi yollarda həllər tapmaları üçün nəzərdə tutulub. Mən də bununla bağlı son bir neçə ildə fərqli yanaşmalar tapmağa çalışdıığımı deyə bilərəm. Bunu etməkdə nə qədər uğurlu olduğumu və bu təcrübələrin digər situasiyalara necə transfer olduğunu isə deyə bilmərəm. Müəllimlərim və ətrafimdakılar bu suali bəlkə də daha yaxşı cavablandırma bilərdi.

- Sizin üçün uğur formulu nədir, uğurunuzda müəllimlərinizin rolunu necə qiymətləndirirdiniz? İlk növbədə kimlərə minnətdar olduğunuzu söyləyə bilərsiniz?

- Fikrimcə, uğurun formulu yoxdur. Burada hər şey şagirddən və bu şagird üçün hansı metodların alınmasından asılı-

dir. Müəllimlərimin rolü isə danılmazdır. Parçası olduğum istenilən təhsil ocağında olan şəxslərdən sadəcə dəstək görmüşəm. Buna nəinki müəllimlər, həm də dostları aiddir. Bundan əlavə, mənim ailəm də heç vaxt mənə görə əlində gələnə əşrigəməyib. Mənə, desəm ki, indiyə qədər düşdüyüm əksər cəmiyyətlərin məni dəstekləyəcəyi qədər bəxtim gətirib, doğrusunu demiş olardım.

Olimpiada hazırlığı stresli prosesdir

- Yaxşı olimpiadaçı olmaq üçün həm yaşıdlarına nə kimi tövsiyələriniz var?

- Yaxşı olimpiadaçı olmaq üçün də bir formulun olduğunu düşünürəm. Hətta mənim ilə eyni fəndən olimpiadalarında iştirak edib uğurlu olan şagirdlərin çox fərqli metodlardan istifadə etdiyinin şahidi olmuşam. Bu, heç bir məsləhətim olmadığı anlmasına gəlmir: düşümürəm ki, olimpiada hazırlığına başlamazdan önce ingilis dilindən anlayışları olması şagirdlər üçün yaxşı olardı. Bu dili bildikdən sonra praktika və nəzəriyyələr üçün mənbə tapmaq asanlaşır.

Bundan əlavə, iştirahətlərinə fikir versinlər. Olimpiada hazırlığı stresli prosesdir: dərs yükü normal orta məktəbdə olduğundan artıq olur və digər şagirdlərlə daim mübarizədə olmaq faktoru var. Buna görə də bəzən qələmi yerə qoyub dincəlmək lazımdır.

Xoş bir gələcək qurmaq istəyi

- Mütləqə münasibətiniz. Öyrənməyə nə ruhlandırır? Özünüzü necə motivasiya edirsiniz?

- Olimpiadaya hazırlaşdıqda digər şagirdlərlə müqayisə olunma, mütləq etdikdə isə yeni şeyləri öyrənməyə olan həvəsim. Həm də xoş bir gələcək qurmaq istəyi - özüm və ətrafimdakılar üçün. Əksər hallarda bütün bunların qarşılığıdır mənim əsas motivasiyam.

- Gələcək planlarınız. 10 ildən sonra özünüüzü harada görürsünüz? Hansı sahələrdə (tədqiqatçılıq, akademik fəaliyyət və ya mühəndislik) işləmək istərdiniz?

- 10 ildən sonrani görmürəm. Hətta bir qədər yaxın gələcəyə baxdıqda belə, çoxlu yollar görürəm. Amma seçimlər etməli olacağam. O vaxta kimi isə spontan yaşamağı üstün tuturam, qərarlarımı isə vəziyyətə uyğun verəcəyəm.

İndiki halda özümü tədqiqatçı olaraq görmürəm. Mühəndislikdə isə daha böyük bir təsirə malik olacağımı düşünürəm.

Oruc MUSTAFAYEV